

**МІНІСТЕРСВО ОСВІТИ І НАУК УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра математики та моделювання**

Затверджую:
Декан факультету
машинобудування
Валерій КАССОВ
«26» червня 2023р.

Гарант освітньої програми:
Кандидат фіз.-мат. наук, доцент
Ольга РОВЕНСЬКА
«20» червня 2023р.

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри математики та моделювання
Протокол №16 від 20.06.2023р.
В.о. зав. кафедри
Ольга РОВЕНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

**«Виробнича педагогічна практика (у закладах
профільної середньої та вищої освіти)»**

**галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (Математика)
ОПП (магістр) Математика
кваліфікація Магістр середньої освіти (математика).
Вчитель математики та економіки.**

Розробник: С.Л. Загребельний, кандидат пед. наук, доцент
Розроблено за підтримки громадської організації «Smart Maths»
<http://formathematics.com/>

2023-2024 навчальний рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Однією з основних форм професійного становлення майбутнього фахівця є педагогічна практика, яка дозволяє синтезувати теоретичні знання та практичний досвід. Педагогічна практика виступає органічною складовою єдиного навчально-виховного процесу, психолого-педагогічної та методичної підготовки майбутнього викладача, пов'язуючи теоретичне навчання магістрата у вищі з його майбутньою діяльністю як викладача ЗВО.

Педагогічна практика як форма професійного навчання у вищі проводиться в умовах, максимально наближених до професійної діяльності: діяльність магістрантів у період практики є аналогом професійної діяльності викладача, організовується в реальних умовах ЗВТО. У процесі педагогічної практики є можливість певною мірою осмислити педагогічні явища і факти, закономірності і принципи навчання і виховання, опанувати професійними уміннями, досвідом практичної діяльності. Крім того, перехід суспільства на ринкові відносини вимагає формування у пошукувачів вищої освіти таких особистісних і професійних якостей, які б дозволили їм без особливих внутрішніх бар'єрів почати трудовий шлях у постійно змінюваних умовах діяльності вишу.

Педагогічна практика створює реальні можливості для формування готовності магістрантів до проведення навчально-виховної роботи зі студентами, потреби здобувати і застосовувати нові теоретичні і методичні знання й одночасно засвоювати передовий педагогічний досвід. Створюючи умови, максимально наближені до реальних умов самостійної педагогічної діяльності у вищі, педагогічна практика реалізує сприятливі передумови для формування основ професійної майстерності викладача.

В процесі практики закріплюються й поглинюються теоретичні знання, що були набуті у вищі, виробляються професійні вміння й навички, розвиваються творчі здібності, педагогічне мислення, інтенсифікується процес формування професійних особистісних якостей. Важливого значення набуває розвиток комунікативної культури майбутніх викладачів, формування навичок педагогічної взаємодії та співробітництва.

Програма педагогічної практики магістрантів передбачає поглиблена практичну підготовку до професійної діяльності на посаді викладача математики у вищі III-IV рівнів акредитації. Під час навчання магістранди оволодівають навичками планування різноманітних форм навчально-виховної роботи із студентами, аналізу і використання кращого педагогічного досвіду. Зміст педагогічної практики визначається з урахування основних напрямків професійної діяльності викладача вишу: організаційно-методична, навчальна, наукова, виховна робота.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ВИШІ

Згідно ОПП друга педагогічна практика на 2 курсі (3 семестр) (6,0 кредитів ЕКТС) відбувається на кафедрі «Математика та моделювання» ДДМА протягом 4-х тижнів.

ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета та задачі педагогічної практики

Мета педагогічної практики – знайомство пошукувачів вищої освіти з навчально-виховним процесом у вищі та опанування вмінням застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

Педагогічна практика на даному етапі має наступні задачі:

1. Ознайомлення з особливостями організації навчально-виховного процесу у ЗВО.

2. Формування вмінь самостійного і творчого застосування на практиці теоретичних знань з педагогіки, психології та методики навчання математики та економіки у ЗВО.

3. Виховання професійно значимих якостей особистості викладача, потреби в педагогічній самоосвіті.

4. Ознайомлення з передовим педагогічним досвідом викладання математики та економіки у базових та спеціалізованих навчальних закладах, розвиток вмінь його узагальнення та використання у процесі проведення навчально-виховної роботи.

5. Використання в роботі сучасних педагогічних технологій, створення і перевірка особистих методичних підходів.

6. Формування адекватної професійної самооцінки.

7. Засвоєння технологій позааудиторних заходів з математики та економіки, приділення особливої уваги опануванню вмінь організації творчої діяльності молоді.

8. Вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

9. Опанування методами наукового дослідження навчально-виховного процесу з економіки та математики.

Перший тиждень практики відводиться на загальне ознайомлення студентів з навчальним закладом, академічною групою та організацією навчально-виховної роботи зі студентами. Практикант відвідує заняття за фахом, знайомиться з різними видами діяльності з суб'єктами навчання, й укінці тижня складає індивідуальний план на весь період практики.

У наступні тижні практиканти працюють відповідно до загального плану педагогічної практики в навчальному закладі та індивідуальним планом, затвердженим керівником педпрактики. Упродовж педагогічної практики магістри проводять заняття з фаху в закріплений академічній групі.

Під час цієї практики практикант вивчає та аналізує інноваційний педагогічний досвід. Об'єктом аналізу слугує професійна діяльність педагога, яка зумовлює стабільно високі педагогічні результати, містить елементи новаторства, творчого пошуку. Мета дослідження полягає в чіткому та системному викладі педагогічної структури дій педагога-фахівця, які мають практичне значення, та їх осмисленні й теоретичному аналізі.

Завдання та зміст практики

1. Ознайомлення з навчальним закладом, бесіди з керівництвом закладу, участь у семінарах, засіданнях кафедри математики та моделювання.
2. Вивчення групи, в якій магістрант проходить педагогічну практику, ознайомлення з роботою педагогів і куратора групи, вивчення планів, відвідування занять та позанавчальних заходів.
3. Підготовка та проведення занять різних типів із застосуванням різноманітних методів та використання різних форм організації навчальних занять.
4. Виконання функцій викладача і вихователя в закріплений академічній групі.
5. Здійснення виховної діяльності в ролі куратора за напрямами:
 - робота за планом виховної роботи;
 - допомога у веденні документації;
 - індивідуальна робота з студентами;
 - участь та допомога у роботі самоврядування;
 - проведення виховних заходів.
6. Відвідування виховних заходів /1-2 заходи/ кращих педагогів та їх аналіз за схемою.
7. Знайомство з досвідом роботи кращих педагогів освітнього закладу різних спеціальностей.
8. Ознайомлення та участь у методичній роботі закладу.
9. Участь у роботі методичних об'єднань педагогів, у нарадах кураторів і різного роду методичних заходах, які проводяться в освітньому закладі.

ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Організаційно-методична робота

1. Ознайомлення із системою навчально-виховної роботи бази практики (ДДМА), з основними ланками управління навчально-виховним процесом.
2. Ознайомлення з кафедрами «Математики та моделювання» і «Фінанси, банківська справа та підприємництво», з історією цих кафедр, традиціями, викладачами та керівництвом.
3. Знайомство з матеріальною базою, методичним обладнанням кафедр, навчальних аудиторій, кабінетів.
4. Цілеспрямоване спостереження за ходом педагогічного процесу, шляхом ознайомлення з документацією навчального закладу: програмами, робочими планами викладачів, груповими журналами, планами роботи кафедр, протоколами засідань тощо.
5. Знайомство з навчально-методичними розробками викладачів кафедр, розробками методичного забезпечення до окремих тем зі спеціальних предметів.
6. Вивчення групи, де магістр-практикант буде проходити практику;
7. Вивчення стилю куратора групи та викладачів з математики та економіки під час відвідування занять, позакласних та виховних заходів;

Навчальна робота

1. Складання індивідуального календарного плану-графіка роботи магістра-практиканта на період педагогічної практики.
2. Ознайомлення з організацією та методикою проведення усіх видів занять (лекцій, практичних, лабораторних занять, засідань науково-методичних гуртків) з математики та економіки.
3. Виготовлення наочних посібників до занять.
4. Підготовка та проведення занять з математики та економіки.
5. Аналіз відвіданих та проведених занять і інших заходів
6. Відвідування і аналіз занять з методики навчання математики або математики у викладачів кафедр і магістрантів.
7. Розробка матеріалів для практичних та лабораторних занять, розробка навчальних та дидактичних матеріалів для студентів.
8. Самостійне проведення занять з методики навчання математики, математичних та економічних дисциплін.
9. Ознайомлення з методами діагностики, що використовуються різними викладачами кафедр, підготовка відповідних матеріалів.

Виховна робота з студентами

1. Проведення виховної роботи з студентами у відповідності з планами куратора студентської групи, вивчення і аналіз інноваційних підходів до організації навчально-виховного процесу вищої школи, накреслення шляхів його вдосконалення.
2. Проведення психолого-педагогічного вивчення студентського колективу з використанням наукових методів виявлення особистих та міжособових відносин; реалізація на практиці елементів психологічної експертизи освітніх систем; оцінка соціально-психологічного простору кафедри, здійснення моніторингу розвитку студентів.
3. Розробка конспектів виховних заходів, і самостійне проведення виховних заходів для учнів та у студентській групі.

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

I. Загальне керівництво магістерською педагогічною практикою у вищій здійснює керівник (викладач з методики навчання математики та основ економіки в профільніх та спеціалізованих навчальних закладах).

1. Він складає план організації та проведення педпрактики.
2. Організовує та проводить установчу та підсумкову конференцію.
3. Розподіляє магістрантів та закріплює методистів-викладачів за кожною підгрупою магістрантів.

4. Консультує методистів-викладачів з питань організації та керівництва педпрактикою.
5. Контролює роботу методистів-викладачів.
6. Контролює та надає допомогу магістрантам-практикантам.
7. Перевіряє документацію у магістрантів та методистів.
8. Приймає звіти від керівників підгруп практикантів та на підставі цих звітів та особистих спостережень складає звіт на підсумкову конференцію про результати магістерської педпрактики (здає всі звіти зав. педпрактикою академії).

ІІ. Груповий керівник педпрактики призначається з числа досвідчених викладачів кафедри. Його обов'язки:

1. Здійснює організацію, безпосереднє керівництво та контроль за роботою практикантів своєї підгрупи.
2. Бере участь у роботі установчої та підсумкової конференції.
3. Розподіляє студентів по дисциплінам, по академічним групам.
4. Надає методичну допомогу магістрантам-практикантам в усіх видах роботи.
5. Відвідує різні види занять, педпрактику та інші види роботи, які проводяться магістрантами, аналізує та оцінює їх діяльність.
6. На підставі спостережень та аналізу роботи практикантів, аналізу документації складає звіт по підсумкам педпрактики, який здає за 4-5 днів до підсумкової конференції кафедральному керівнику по педпрактиці.
7. Підбирає кращу документацію, методичні посібники для виставки на підсумкову конференцію.

Під час проходження виробничої педагогічної практики (у закладах вищої освіти) магістранти мають опанувати наступними компетенціями:

Загальні компетентності	<p>ЗК 1 Аналіз і синтез: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2 Практична робота: розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність застосовувати професійні знання у практичних ситуаціях, аналізувати, досліджувати та презентувати свій досвід.</p> <p>ЗК 3 Творчість та інновації: здатність створювати та передавати нові ідеї, генерувати інноваційні рішення відомих проблем або дослідницьких ситуацій.</p> <p>ЗК 4 Відповіальність, робота в команді та лідерство: навички міжособистісної взаємодії, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, вміння переконувати та надихати колектив</p> <p>ЗК 5 Інформаційні технології: засвоєння нових знань, оволодіння сучасними інформаційними технологіями.</p> <p>ЗК 6 Планування та управління: здатність планувати та управляти процесами враховуючи часові та кадрові обмеження.</p> <p>ЗК 7 Розвиток та самовдосконалення: здатність проводити самооцінку та аналіз власних досягнень, здатність до самоосвіти та вдосконалення професійних навичок.</p> <p>ЗК 8 Громадянська прихильність: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), що базуються на національних і гуманістичних ідеалах, демократичних цінностях і традиціях України.</p> <p>ЗК 9 Екологічна свідомість: активна участі в поліпшенні стану довкілля, забезпечення здоров'я та гармонійного розвитку людини з високим рівнем якості, зокрема забезпечення охорони життя і здоров'я учнів та студентів у</p>
-------------------------	--

	освітньому процесі та поза аудиторній діяльності.
Фахові компетентності	<p>ФК 1 Фундаментальні знання та розуміння: здатність використовувати системні знання з фундаментальної математики, економіки та методик їх навчання, фундаментальні знання змісту шкільного курсу математики сучасної школи.</p> <p>ФК 2 Професійні навички: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями і студентами навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу.</p> <p>ФК 3 Психолого-педагогічні вміння: здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід процесу навчання, проектувати цілісний освітній процес навчання, виховання та самовдосконалення учнів.</p> <p>ФК 4 Вирішення проблем: здатність застосовувати сучасні математико-статистичні методи та пакети комп’ютерної математики до створення і аналізу математичних моделей реальних задач і процесів.</p> <p>ФК 5 Інформаційні освітні технології: здатність до використання сучасних методів навчання, пов’язаних із використанням ІКТ і STEM технологій: мультимедійне навчання; комп’ютерне програмоване навчання; інтерактивне навчання; дистанційне навчання; використання Інтернет-технологій.</p> <p>ФК 6 Професійна комунікація: здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у відповідності до професійної ситуації</p> <p>ФК 7 Академічна доброчесність: усвідомлення етичних та юридичних проблем використання інформаційних ресурсів, знання основ мережевого етикету.</p> <p>ФК 8 Альтернативна освіта: здатність здійснювати аналіз та корекцію знань та умінь учнів в умовах диференційованого навчання, здатність ефективно планувати та організовувати різні форми неформальної освіти.</p>

Щоб оцінити результати проходження практики у відповідності описаним вище компетенціям магістром пропонується:

- розробити одне практичне та одне лекційне заняття з обраної теми для пошукувачів вищої освіти технічних спеціальностей 1-го курсу (методична діяльність);
- провести одне практичне та одне лекційне заняття з обраної теми для пошукувачів вищої освіти технічних спеціальностей 1-го курсу (науково-педагогічна діяльність);
- розробити паспорт навчального проекту з математичної або економічної дисципліни для пошукувачів вищої освіти технічних спеціальностей із застосуванням SCM (інтеграційна діяльність);
- розробити та провести один виховний захід для пошукувачів вищої освіти технічних спеціальностей 1-го курсу (методична, науково-професійна та виховна діяльність);
- розробити детальний план організації самостійної роботи з навчання математичної або економічної дисципліни для студентів технічних спеціальностей 1- курсу (професійна діяльність).

Звітна документація

У дво-, триденний термін після закінчення практики магістрант зобов'язаний надати керівнику практики звітну документацію, яка включає:

- індивідуальний план роботи з примітками про виконання кожного виду роботи та оцінкою за підписом викладача-консультанта;
- два конспекти: одного лекційного та одного практичного заняття з дисципліни «Вища математика» із рецензією викладача-консультанта;
- аналіз відвідуваного заняття (не менше 3-х);
- методичну розробку кураторської години;
- щоденник магістра-практиканта з відмітками про виконання завдань;
- характеристику студента-практиканта, завірену завідуючим кафедрою математики та моделювання ДДМА;
- звіт про проведену роботу під час проходження практики на базі ДДМА.

Звітна документація подається до завершення першого навчального тижня після періоду проходження практики.

Критерії оцінювання педагогічної практики магістрів

Під час оцінювання роботи магістрантів керуються такими критеріями:

- рівень володіння фактичним матеріалом;
- ступінь самостійності планування й організації різних видів навчальної діяльності;
- рівень сформованості професійних умінь (постановка цілей педагогічної діяльності;
- моделювання змісту методів і форм навчання;
- застосування різних педагогічних технологій відповідно до поставленої мети;
- аналіз і самоаналіз педагогічної діяльності;
- ступінь сформованості комунікативної діяльності;
- рівень відповідальності при виконанні різних видів діяльності;
- застосування елементів творчості.

Шкала оцінювання навчальної діяльності магістрів у період педагогічної практики

Види роботи	Кількість балів (максимальна)
Підготовка та проведення лекцій (демонстрація необхідності вивчення теми для подальшого навчання інженера або економіста, використання	10 балів

загальноприйнятої символіки та термінології, які забезпечують фундаментальність математики)	
Конспект лекції (демонстрація внутрішньо- і зовнішньопредметних зв'язків теми)	10 балів
Підготовка і проведення практичного заняття (використання прикладних та професійно орієнтованих задач у якості прикладів застосування відповідних теоретичних відомостей, доцільність таких прикладів)	10 балів
Конспект практичного заняття	10 балів
Підготовка та проведення виховних заходів зі студентами, робота помічника куратора	10 балів
Проведення зі студентами позааудиторної роботи за фахом (володіння аудиторією, вміння підтримувати позитивну мотивацію до навчання математичних або економічних дисциплін, креативність, використання Cloud-Based Mathematical Software)	10 балів
Конспект заходу з позааудиторної роботи	10 балів
Звіт про проходження практики (ступінь досягнутого балансу між науковою строгістю та абстрактністю викладання і практичною орієнтацією відповідних навчальних відомостей)	20 балів
Оформлення документації	10 балів
Максимальна оцінка за практику	100 балів

Шкала оцінювання: розширенна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної практики	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
81-89	B	дуже добре
75-80	C	добре
65-74	D	задовільно
55-64	E	Достатньо
30-54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відповідно до критеріїв оцінювання магістр отримує:

«**A**» - всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння магістранта застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов’язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити лекційні та практичні заняття з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності, будувати стосунки зі студентами та викладачами. Також продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять з студентами. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику магістранта-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підпис декану факультету завірений печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази - «відмінно».

«**B**» - завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння магістра застосовувати педагогічні та методичні знання, пов’язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити лекційні та практичні заняття, але заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт з студентами та викладачами. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику магістранта - практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підпис декану факультету завірений печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази - «дуже добре».

«**C**» - завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань, зокрема підготовка до занять, допускалися незначні помилки. Виявлено вміння проводити лекційні та практичні заняття, але заняття шаблонні. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику магістранта-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підпис декану факультету завірений печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази - «добре».

«**D**» - завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник не вірно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази - «задовільно»..

«**E**» - якщо не всі завдання практики виконані, виникали ускладнення під час проходження практики, пов’язані з несформованістю педагогічних і методичних умінь та навичок магістра (структура конспектів практичних занять не відповідає їх типам, календарному плану, логічній послідовності; вправи та завдання дібрані чи складені без обліку дидактичних і методичних вимог тощо), допущені суттєві недоліки в оформленні документації.

«**F**» - якщо магістр не виявив серйозного ставлення до роботи, має прогалини

у знаннях предмета, за проведені заходи одержав незадовільну оцінку, не виконав завдань з педагогічної практики.

Педагогічна практика у ЗВО, як частина основної освітньої програми, є завершальним етапом навчання і проводиться після засвоєння програм теоретичного та практичного навчання.

Метою практики є створення теоретичної й експериментальної бази для виконання випускної кваліфікаційної роботи.

Завдання практики полягає в набутті знань, умінь і навичок планування, підготовки та виконання науково-дослідної роботи, оформлення й захисту її результатів.

Зміст практики визначається темою наукового дослідження. З огляду на поставлені завдання магістр має вивчити й узагальнити літературні джерела, розробити і провести експериментальне дослідження, обробити теоретичні та емпіричні результати дослідження, оформити всі матеріали згідно з вимогам до магістерських наукових робіт, підготуватися до публічного захисту випускної роботи.

Звітна документація повинна вестися українською мовою, бути акуратно оформленою та зброшурованою, обов'язково представленою для перевірки груповому керівнику. Звіт здається протягом двох днів після закінчення практики. Оформлюється звітна документація протягом усієї практики.

Підведення підсумків практики

Магістр, що не виконав програму практики, отримав незадовільну оцінку, відраховується з академії або переводиться на повторний термін навчання.

Отже, магістерська педагогічна практика у ЗВО передбачає:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань з фаху, набуття навичок самостійної практичної діяльності;
- вироблення творчого, науково-педагогічного підходу до професійної діяльності;
- закріплення магістрами теоретичних знань у сфері науково- педагогічної діяльності, а також набуття практичних умінь і навичок.

Після закінчення терміну практики магістри звітують про виконання програми практики на кафедрі математики та моделювання. Для представлення до захисту на засіданні комісії, робота магістра повинна бути оціненою керівником практики на робочому місці - до 100 балів (кореляційний коефіцієнт 0,7), що виставляється керівником на титульній сторінці звіту.

Захист звітів про проходження технологічної практики магістри здійснюють прилюдно в усній формі перед комісією. Для представлення результатів магістру

відводиться до 10 хвилин.

Захист звіту може супроводжуватись презентацією основних пунктів (розділів) звіту.

За результатами захисту з врахуванням оформлення звіту, відповідей на запитання членів комісії магістра виставляється відповідна кількість балів про що робиться запис на титульній сторінці звіту - до 100 балів (кореляційний коефіцієнт 0,3), після чого підраховується підсумковий бал за всіма видами роботи і записується на титульній сторінці у позначеному місці і підтверджується підписами усіх членів комісії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Vlasenko K. Project method in teaching higher mathematics Online available from <http://formathematics.com/courses/imt/pmthm/>
2. Vlasenko K. Personal e-learning environment of the maths teacher online available from <http://formathematics.com/courses/imt/personal-e-learning-environment-of-the-maths-teacher/>
3. Антонова, О. Є. Методичні рекомендації до застосування технологій формування у майбутніх учителів базових знань з курсу «Педагогіка» / Антонова О.Є. - Житомир : ЖДПУ, 2000.
4. Дубасенюк, О. А. Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога : монографія / Дубасенюк О.А. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2005. - 367 с.
5. Загребельний, С. Л. Математичний алгоритм переведення із десяткової системи числення в римську систему числення та навпаки / С. Л. Загребельний, С. С. Красовський, М. В. Брус, О. О. Загребельна // Міжнародна науково-методична Інтернет-конференція «Проблеми вищої математичної освіти: виклики сучасності», Вінницький національний технічний університет, 18.05.2020 – 20.05.2020. Вінниця, 2020. Електронний доступ: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/pmovec20/paper/viewFile/9979/8368>.
6. Загребельний, С. Л. Використання програмного засобу Айрен у навчальному процесі для визначення рівня знань студентів при вивчені інформатико-математичних дисциплін / С. Л. Загребельний, Є. В. Баштовий // Збірник XL НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів, присвячена 100-річному ювілею Національної академії наук України і 65-річчю ДДМА, 16-20 квітня 2018 року, ДДМА, 2018.
7. Загребельний, С. Л. Виконання міждисциплінарної курсової роботи : посібник до виконання для студентів спеціальності 014 Середня освіта (математика) / С. Л. Загребельний, К. В. Власенко. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 43 с. ISBN 978-966-379-968-1.
8. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник / Карпенчук С. Г. - К.: Вища школа, 2007.
9. Кузьмінський А.І. Педагогіка: підручник / Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. - К.: „Знання-Прес”, 2008. - 447 с.
10. Мойсеюк Н.Е. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти, - К., 1999. - 350 с.
11. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: навч. посібн. / Упоряд. І. Зязюн, Н. Базилевич. - К.: Вища школа, 2006. - 606 с.
12. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України / Наказ Міносвіти N 93 від 08.04.93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0173-93>.
13. Слепкань З. І. Методика навчання математики: Підруч. для студ. мат. спец. пед. навч. закл. – К.: Зодіак-ЕКО, 2000.